

Pedagogisch beleidsplan

Nummereen Kinderopvang

Buitenschoolse opvang
Dagopvang
Peuterprogramma

2.1 Pedagogisch beleidsplan

Voorwoord

Wij zijn Nummereen Kinderopvang. Waarom we zo heten? Omdat het kind bij ons op de eerste plaats komt en voor hem of haar alleen het beste goed genoeg is! Al meer dan 25 jaar bieden we professionele kinderopvang aan kinderen in de leeftijd van nul tot dertien jaar. Daarmee zijn we de grootste en meest ervaren kinderopvangorganisatie in de Kempen. Wij bieden dagopvang (0-4 jaar), waaronder peuterprogramma en buitenschoolse opvang (4-13 jaar) in de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Reusel-De Mierden en Veldhoven.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

Inhoudsopgave

Voorwoord	
1. Inleiding.....	p. 4
2. Missie, kernwaarden en visie.....	p. 5
3. Pedagogische basisdoelen.....	p. 7
4. Ontwikkelen en leren van jonge kinderen.....	p. 9
5. Volgen van welbevinden.....	p. 12
5.1 Interactievaardigheden met kinderen.....	p. 13
5.2 Intakeprocedure en eerste fase.....	p. 14
6. Samenwerkingspartners.....	p.17

2.1 Pedagogisch beleidsplan

1. Inleiding

Pedagogische doelen

In dit pedagogisch beleidsplan van Nummereen Kinderopvang staan onze pedagogische uitgangspunten en doelen beschreven. Dit geeft houvast aan onze pedagogisch medewerkers maar ook aan ouders, scholen en andere samenwerkingspartners. Voor hen is dit pedagogisch beleidsplan bedoeld.

Door dit pedagogisch beleid wordt er op alle locaties van Nummereen Kinderopvang op dezelfde wijze gewerkt wat resulteert in uniformiteit binnen onze organisatie. Naast het pedagogisch beleidsplan werken onze pedagogisch medewerkers met werkinstructies.

Medezeggenschap

Bij het tot stand komen van het pedagogisch beleidsplan zijn alle geledingen binnen Nummereen Kinderopvang betrokken: de pedagogisch medewerkers, oudercommissie, ondernemingsraad, teamcoaches en directie. Hierdoor heeft het pedagogisch beleid een breed draagvlak binnen onze organisatie.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

2. Missie, kernwaarden en visie

Missie

Onze missie hebben we als volgt gedefinieerd: Met plezier samen groeien. Elk element uit deze missie kenmerkt waar we voor staan.

Samen zorgen we voor steeds weer een leuke en uitdagende dag bij Nummereen. Alle medewerkers binnen onze organisatie gaan samen voor het kind op de eerste plaats. Samen met ouders zorgen we ervoor dat uw kind zich fijn voelt en zich optimaal kan ontwikkelen hier en thuis. Maar ook: samen met onderwijs, samen met de GGD, samen met Samen met anderen ontstaan de beste kansen en resultaten.

Groeien. We zien kinderen bij ons letterlijk (op)groeien. Zorgen dat kinderen zich optimaal en op alle facetten ontwikkelen is absoluut een van onze belangrijkste taken. Maar groei betekent ook vooruitgang, uitbreiding, beweging. Denk hierbij aan meegaan met maatschappelijke ontwikkelingen, met partners bouwen aan nieuwe initiatieven, etc. Ook dat is voor ons als vooruitstrevende organisatie erg belangrijk.

Met plezier. Dat samen groeien moet vooral met plezier gebeuren. Want dat betekent dat kinderen bij ons een leuke dag hebben. Medewerkers die plezier hebben in het werken met de kinderen stralen dat uit en geven dat door aan anderen.

Visie op ontwikkeling

Als iemand plezier heeft is dit positief voor het welbevinden van die persoon, als iemand zich goed voelt zijn er mogelijkheden tot groei!

Als het welbevinden van een kind goed is, heeft het van nature de drang om zich te ontwikkelen. Wij vinden het erg belangrijk om deze ontwikkeling te stimuleren. We geven kinderen de ruimte om te onderzoeken en tot het opdoen van ervaringen. In hun eigen tempo maken kinderen gebruik van hun natuurlijke talenten en karakter. Spelen is de manier om grip te krijgen op de omgeving, zowel voor de allerkleinsten als de grotere kinderen. Bij de jongste kinderen staat spelend leren centraal waarbij verschillende ontwikkelingsgebieden een duidelijke plek hebben in het dagritme. Ook voor oudere kinderen blijft spelenderwijs leren een ideale manier om zich te ontplooien en te vormen. Wij geven alle kinderen de kans zich spelenderwijs te ontwikkelen tot gelukkige, krachtige en sociaal vaardige mensen. We leren van én met elkaar. "Ons leren is ontdekken". Wij realiseren ons dat we het voorbeeld zijn voor onze kinderen. Wat we willen overbrengen, moeten we allereerst zelf doen. Door respect te tonen voor anderen, door kritisch te zijn en na te denken, (zelf)vertrouwen uit te stralen, verantwoordelijkheid te nemen en oog voor elkaar te hebben.

Kernwaarden

Onze kernwaarden vormen de basis waarop we ons beleid baseren. Bij alles wat we doen, liggen deze waarden ten grondslag aan onze manier van werken.

Verbindend

Nummereen Kinderopvang wil het beste voor ieder kind. Daarom onderhouden we nauwe contacten met ouders, onderwijs, zorginstellingen en andere organisaties waar kinderen van 0-13 jaar zich bevinden (bijvoorbeeld sportverenigingen). Door onze werkwijze op elkaar af te stemmen creëren we optimale ontwikkelkansen voor kinderen. We staan hierbij open voor nieuwe samenwerkingsvormen.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

Innovatief

Nummereen Kinderopvang staat open voor veranderingen. We bewegen mee met de dynamische markt waarin wij opereren en zoeken stelselmatig naar vernieuwende antwoorden op veranderende vraag. We lopen voorop met ontwikkelingen.

Toegankelijk

Nummereen Kinderopvang wil geografisch en financieel bereikbaar zijn voor zoveel mogelijk ouders. We bieden een ruim en kwalitatief hoogwaardig aanbod tegen een betaalbare prijs. We hebben uiteenlopende locaties, ook in de kleine kernen, waardoor ouders dicht bij huis mogelijkheid hebben tot het afnemen van opvang.

Gepassioneerd

Onze pedagogisch medewerkers zijn ons grootste goed. Zij leggen de basis voor de pedagogische kwaliteit die we zo belangrijk vinden. Zij doen hun werk met enthousiasme en toewijding. Plezier is een belangrijke emotie die we iedere dag weer willen ervaren in het werken met elkaar en de kinderen. Niet voor niets komt dit terug in onze missie.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

3. Pedagogische basisdoelen

Ontwikkelen en leren lijkt bij kinderen vanzelf te gaan. Kinderen worden geboren met een enorm vermogen en motivatie om te leren. Deels ligt de loop van de ontwikkeling genetisch vast en deels wordt deze bepaald door de omgeving. Ouders, pedagogisch medewerkers en andere betrokkenen in de omgeving van een kind hebben grote invloed op die ontwikkeling. Door invloeden van buitenaf gaat een kind zijn eigen persoonlijkheid creëren met waarden en normen die hij aangeleerd krijgt.

Binnen Nummereen Kinderopvang gaan we uit van vier pedagogische basisdoelen uit de wet kinderopvang. Deze zijn geformuleerd door professor J.M.A. Riksen-Walraven. Naast de basisdoelen staat positieve benadering bij ons voorop.

- Bieden van emotionele veiligheid
- Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competenties
- Overdracht van waarden en normen (cultuur)

Bieden van emotionele veiligheid

Onze opvang biedt kinderen een veilige basis, een 'thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Dit draagt bij aan het welbevinden van het kind, maar is ook een voorwaarde voor het realiseren van de andere onderstaande pedagogische doelen. Kinderen bouwen zelfstandigheid, zelfredzaamheid en zelfvertrouwen op als ze fysieke en emotionele veiligheid ervaren. Pedagogisch medewerkers bieden steun aan kinderen door ze te troosten en ze te laten vertrouwen op hun eigen kunnen. Dit laatste wordt door de pedagogisch medewerkers gestimuleerd, het is belangrijk dat een kind zelf keuzes durft te maken. We bieden kinderen een vaste structuur en regelmaat in hun dagritme met vaste stamgroepen en pedagogisch medewerkers, dit zorgt voor een voorspelbare omgeving en biedt een kind rust en veiligheid.

Een dreumes heeft moeite met afscheid nemen van zijn ouders tijdens een brengmoment. De pedagogisch medewerker ondersteunt het kind en pakt het op schoot. Hierbij benoemt ze haar handelingen en het mogelijke gevoel van het kindje. Ze geeft aan dat de ouder na het eten van de cracker weer terugkomt om het kindje op te halen en dat ze vandaag samen gaan spelen. Samen zwaaien ze voor het raam naar de ouders. Ouders hebben altijd de gelegenheid om gedurende de dag te bellen naar onze opvang om te informeren hoe het gaat.

Een kleuter bij de bso heeft een zware dag gehad op school en huilt tijdens de overdracht van school naar de bso hij wil liever naar huis. De pedagogisch medewerker vraagt of de kleuter even op schoot wil zitten en laat hem vertellen hoe zijn dag was op school. Daarnaast legt zij uit dat hij na het spelen weer opgehaald wordt.

Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Onze opvang geeft kinderen de gelegenheid om hun persoonlijke competenties te ontwikkelen. Het gaat om persoonlijke eigenschappen als zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit, motivatie, volharding, creativiteit, cognitieve- en taalvaardigheden. Hierdoor zijn kinderen in staat om problemen aan te pakken en zich aan te kunnen passen aan (veranderende) situaties. Ieder kind is uniek en mag zichzelf zijn, we kijken naar het kind als individu en spelen in op de behoeftes en kwaliteiten van het kind.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

Een kind is bezig een mooie toren te bouwen. Deze valt telkens om; de pedagogisch medewerker ziet zijn frustratie. Ze gaat bij het kind zitten en motiveert hem het nog eens te proberen met een kleine aanwijzing naar een blokje dat wél past. Nu lukt het wel en het kind straalt!

Een kind dat net gestart is bij de buitenschoolse opvang vindt het fruitmoment nog spannend. De pedagogisch medewerker ondersteunt hem en hij mag naast haar zitten. Na twee weken durft hij zelf aan tafel te gaan en kiest een plek tussen de kinderen. Dat verdient een groot compliment, zijn zelfvertrouwen zal groeien.

Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competenties

Sociale competenties ontstaan in relatie met andere kinderen of volwassenen. Bijvoorbeeld door hulp te vragen, rekening te houden met elkaars gevoelens en imiteren. Spelen is de natuurlijke manier van jonge kinderen om te leren en hun omgeving te verkennen. Door te spelen, oefenen kinderen alle sociale, emotionele, cognitieve, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben. Binnen Nummereen Kinderopvang leren kinderen samen delen, op hun beurt te wachten en samen te spelen met andere kinderen.

Een baby van zes maanden ligt lachend en kraaiend in de box. De pedagogisch medewerker reageert hier actief op, praat tegen het kindje en maakt geluid terug. Het kindje snapt al dat als hij lacht en geluidjes maakt, de pedagogisch medewerker daar op reageert.

Tijdens het buitenspelen bij de bso ontstaat er op het voetbalveld een conflict tussen twee kinderen. In plaats van een oplossing aan te dragen gaat de pedagogisch medewerker in gesprek met beide kinderen en stimuleert hen om samen tot een oplossing te komen.

Overdracht van waarden, normen en cultuur

De opvoedomgeving draagt waarden en normen aan kinderen over, waardoor kinderen zich de cultuur eigen maken van de samenleving waarin zij opgroeien. Kinderen in de groep verschillen doordat ze thuis allemaal andere ervaringen opdoen en verschillende dingen ervaren. Culturele verschillen zijn niet altijd gemakkelijk zichtbaar, omdat iedereen zijn/haar eigen cultuur vanzelfsprekend vindt. Binnen Nummereen Kinderopvang laten we kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden en met de gebruiken en omgangsvormen in de samenleving. We vinden het belangrijk om duidelijk en geduldig uit te leggen wat wenselijk is en hoe het anders kan. Pedagogisch medewerkers hebben hierin een voorbeeldfunctie, de kinderen leren hoe zij omgaan met andere kinderen, ouders en elkaar. De kinderen kunnen ervaren dat de waarden en normen op de groep of bij andere kinderen anders kunnen zijn dan thuis.

Tijdens een kringmoment bespreken we de zomervakantie die voor de deur staat. Een peuter vertelt dat hij met het vliegtuig op vakantie gaat waarop een andere peuter reageert; hij gaat niet op vakantie. De pedagogisch medewerker legt mogelijke verschillen uit aan kinderen. In ieder gezin is een vakantie anders en thuis blijven kan ook heel leuk zijn!

Een kind van 9 jaar wordt boos omdat hij 'maar' vijftien minuten op de computer mag spelen. Thuis mag hij de hele middag van zijn ouders op de computer spelletjes doen. De pedagogisch medewerker gaat in gesprek met hem en legt uit wat de regels bij de buitenschoolse opvang zijn en dat deze soms verschillen met de regels van thuis.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

4. Ontwikkelen en leren van kinderen

Startblokken

Nummereen Kinderopvang werkt met 'Startblokken'. Startblokken is een pedagogisch werkplan dat doelgericht werkt aan de ontwikkelingsstimulering van kinderen. Het spel staat hierbij centraal. De pedagogisch medewerker biedt betekenisvolle spelactiviteiten aan die interesse, enthousiasme en actieve betrokkenheid van kinderen uitlokt.

Dagopvang en peuterprogramma

Als kinderen zich veilig voelen en lekker in hun vel zitten, zijn ze in staat om zich te ontwikkelen. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig, willen de wereld verkennen en zichzelf uitdagen. Spelen is de natuurlijke manier van jonge kinderen om te leren en hun omgeving te verkennen. Daarnaast is herhaling belangrijk voor het ontstaan van automatische handelingen en verbindingen tussen gebieden in de hersenen. Als een handeling goed is ingeslepen, gaat het automatisch en komt er weer aandacht en energie vrij voor andere zaken om te leren. Ieder kind doet dit leren op een eigen tempo en op een andere manier.

Onze pedagogisch medewerkers kijken daarom goed naar de kinderen. Ze zien waar het kind zit in de ontwikkeling en waar het naar toe wil. Wij vinden het stimuleren van de ontwikkeling bij kinderen erg belangrijk, maar kijken wel waar het kind op dat moment behoefte aan heeft. We bieden daarom activiteiten aan die aansluiten bij de belevingswereld van het kind. Daarbij staat het proces centraal en niet het product. Tijdens spel leren kinderen het meest, daarom zijn onze pedagogisch medewerkers steeds op zoek naar mogelijkheden om het spel te verrijken. We laten de kinderen weinig opdrachten doen maar geven zelf het juiste voorbeeld zodat kinderen imiteren wat de pedagogisch medewerkers doen.

Bijvoorbeeld wanneer een kind de kleuren nog niet goed kent, stimuleren we dit door tijdens spel extra te letten op de kleuren: "Mag ik het blauwe kopje" of "Hé wat een mooie groene auto heb jij daar!". We stellen niet steeds de vraag "welke kleur is dit?". Als een kind het keer op keer niet weet zal dit het zelfvertrouwen van het kind schaden.

Buitenschoolse opvang (bso)

Schoolgaande kinderen leren elke dag bij. Waar jonge kinderen stap voor stap leren, leert een schoolkind op alle terreinen tegelijk. Dat leren is op de bso anders dan op school. De kinderen zijn op een leeftijd waar zij specifieke talenten ontwikkelen. De één is goed in sport, de ander kan heel goed tekenen. Op deze leeftijd gaan kinderen hun eigen hobby ontwikkelen dus het is belangrijk dat we daar bij de bso op aansluiten. We werken daarom met verschillende pijlers; creatief, dans en toneel, koken, natuur, sport, spel, techniek en multimedia. Kinderen hebben na school de kans om deel te nemen aan activiteiten, maar mogen ook vrij spelen en eigen activiteiten kiezen. Ook is er tijd om huiswerk te maken als kinderen dit willen.

Omdat kindparticipatie voorop staat, plannen we de meeste activiteiten samen met de kinderen en maken we gezamenlijk de weekplanning. Zo kunnen kinderen en ouders terugzien wat er per week gepland staat. In de vakanties is er een speciaal vakantieprogramma met onder andere workshops en sportactiviteiten.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

Voor- en vroegschoolse educatie

Voor- en vroegschoolse educatie (vve) is bedoeld voor jonge kinderen van 2-6 jaar met een (dreigende) (taal)achterstand. Het doel is de kansen op een goede schoolloopbaan voor deze kinderen te vergroten. Nummereen zet voorop dat door intensieve samenwerking met ouders en netwerkpartners alle kinderen een gelijke kans krijgen in het onderwijs. De vve valt onder de verantwoordelijkheid van gemeenten en wordt bij Nummereen aangeboden in het peuterprogramma, binnen de dagopvang en op de basisschool.

Aanbod

Startblokken van Basisontwikkeling werkt niet volgens een vast werkplan maar met zogenaamde bouwstenen. Deze bouwstenen, die als hulpmiddel dienen om te bepalen welke activiteiten worden aangeboden, zijn "kernactiviteiten". Dit zijn activiteiten waarvoor kinderen op een bepaalde leeftijd een sterke voorkeur hebben en die hun ontwikkeling bepalen. Kernactiviteiten voor jonge kinderen zijn spelactiviteiten, voor kinderen vanaf een jaar of zeven zijn dat bewuste leeractiviteiten. Een andere bouwsteen voor het bepalen van aanbod is bij voorkeur voor een thematisch aanbod. Werken volgens een bepaald thema heeft als voordeel dat de activiteiten over een langere periode worden bepaald.

Er is meer samenhang tussen de activiteiten, omdat ze allemaal over hetzelfde thema gaan. Dit bevordert de opbouw van een gezamenlijke context voor spelen, praten, denken en werken. In de uitwerking van de thema's moeten de kinderen zelf een inbreng kunnen hebben. Een ander voordeel van thematisch werken is de winst voor de taalontwikkeling.

Ontwikkeling

Startblokken werkt doelgericht aan de ontwikkelingsstimulering van kinderen op de domeinen:

- Taalontwikkeling en ontluikende geletterdheid: kinderen maken kennis met woorden en begrippen, geschreven en gedrukte taal en schematiseren. We doen dit door in gesprek te gaan met elkaar en te spelen met taal, verhaaltjes en liedjes. Denk aan interactief voorlezen, de themahoek gezamenlijk inrichten en een kringgesprek voeren met een plaatjes web.
- Denkontwikkeling en ontluikend rekenen: binnen dit domein maken kinderen kennis met waarnemen en ordenen, hoeveelheden en bewerkingen en gereedschappen en technieken. Samen met de kinderen doen we activiteiten rondom wegen, meten en tellen. Bijvoorbeeld: sorteren en ordenen van materialen en hoeveelheden tellen. Het doel is om het voorstellingsvermogen en de creativiteit van kinderen te stimuleren.
- Motorische en creatieve ontwikkeling: de grote en kleine motoriek en tekenontwikkeling worden binnen dit domein gestimuleerd. Tijdens activiteiten zijn we bezig met construeren, bouwen en verbeelden,. Dit doen we bijvoorbeeld door te tekenen, kleien en werken met beeldend materiaal.
- Persoonlijke en sociaal emotionele ontwikkeling: we laten kinderen kennismaken met zorgen, verzorgen en huishoudelijke activiteiten. Het doel is om kinderen te leren samen te spelen en werken, initiatieven te nemen, om actief te zijn en de wereld te verkennen. Aan de hand van spel leren we zelfsturing en reflectie.

Ook tijdens alledaagse activiteiten worden bovenstaande ontwikkeldomeinen gestimuleerd. Zo gaan we bij de broodmaaltijd met de kinderen in gesprek over wat we nodig hebben, dekken we

2.1 Pedagogisch beleidsplan

samen de tafel en tellen we hoeveel borden we nodig hebben. We stimuleren de kinderen om samen te werken en elkaar te helpen.

De ontwikkeling van kinderen staat centraal met het oog op de zone van naaste ontwikkeling. In de Vygotskiaanse theorie wordt hiermee een activiteit bedoeld die zich tussen twee niveaus bevindt. Dus tussen het niveau van de actuele ontwikkeling (dit is het niveau waarbij het kind een activiteit al zelfstandig, op eigen kracht, kan volbrengen.) en van de naaste of nabije ontwikkeling ligt (dit is het niveau waarbij het kind bij de activiteit ondersteuning krijgt). Het gebied daartussen is een zone van naaste ontwikkeling, een activiteit die uitdagingen en kansen biedt om een kind verder te brengen.

Vanuit het kindvolgsysteem wordt zichtbaar welke ondersteuningsbehoefte het kind heeft. De pedagogisch medewerker maakt een plan van aanpak met specifieke doelen. Hierbij staat de cirkel van basisontwikkeling en de ontwikkellijnen vanuit het kindvolgsysteem centraal. Omdat ieder kind op een ander tempo ontwikkelt stemt de pedagogisch medewerker het activiteitenaanbod af op het ontwikkelingsdoel van de hele groep, kleine groep of een kind. De doelen worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Ouderbetrokkenheid

De samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerker is erg belangrijk. Dankzij die samenwerking wordt het kind beter ondersteund en zal het zich beter ontwikkelen. Hiervoor is het nodig dat:

- Een relatie wordt opgebouwd
De belangstelling voor de thuissituatie van de kinderen is belangrijk voor de ontwikkeling en is een voorwaarde voor de ouderbetrokkenheid thuis. Tijdens het intakegesprek informeren onze pedagogisch medewerkers naar de thuissituatie van het kind. Er wordt o.a. gesproken over gezinssamenstelling, herkomst, thuistaal, geloofsovertuiging, etc. Pedagogisch medewerkers informeren of ouders vragen hebben waarbij we kunnen ondersteunen. Tijdens breng- en haalmomenten is er altijd ruimte voor gesprek.
- Informatie wordt uitgewisseld
Wij informeren ouders over wat wij doen voor de kinderen en houden hen op de hoogte van de ontwikkeling van het kind. Pedagogisch medewerkers zijn met ouders in gesprek over de activiteiten die aangeboden worden tijdens een thema. Dit gebeurt via de schriftelijke overdracht in het DAG boekje, via foto's in het ouderportaal en mondeling tijdens haal- en brengmomenten. Er worden ideeën meegegeven voor activiteiten, voorleesboekjes of voorbeelden van liedjes die tijdens het thema gezongen worden op de groep.
- Hulp en ondersteuning gegeven wordt
Wij bieden ouders hulp en ondersteuning bij hoe zij thuis de ontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren. Ouders van kinderen met een VVE-indicatie worden gedurende de periode dat hun kind deze indicatie heeft, minimaal vijf keer uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens deze oudergesprekken wordt o.a. de rapportage uit KIJK! besproken. Tevens wordt ingegaan op het plan van aanpak: de persoonlijke doelen van het kind waar gezamenlijk aan gewerkt wordt.

Indeling speelruimte

Alle ruimtes zijn ingedeeld in verschillende hoeken zodat er altijd voldoende spel mogelijkheden zijn. Er is voldoende en gevarieerd ontwikkelingsmateriaal aanwezig gericht op de leeftijdsgroep.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

We vinden het belangrijk een vast assortiment te hebben van speelgoed wat aanwezig is, deze wordt bewaakt door de afdeling bedrijfsvoering.

Nummereen hanteert de speelruimte ingericht met minimaal onderstaande hoeken:

- Een thema-spel hoek; is een thematisch hoek waarin kinderen rollenspellen spelen met behulp van 'echte' materialen die betrekking hebben op het thema.
- Een huishoek, die bestaat uit bv een keuken en zithoekje dat rollenspel mogelijk maakt.
- Een bouw- en constructiehoek, die gericht is op het maken van werken met constructie materiaal.
- Een vertel-, lees- en praathoek, waar het gaat om een knusse ruimte die zich goed leent om samen boeken te lezen en gesprekken in kleine kring te houden.

5. Volgen van welbevinden

Door te observeren kijken pedagogisch medewerkers dagelijks naar de ontwikkeling van een kind, maar ook of de activiteiten die zij aanbieden het beoogde doel bereiken. Door te observeren kunnen pedagogisch medewerkers aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen en gerichte activiteiten plannen om de ontwikkeling te stimuleren.

Mentor

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. Een mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep waar het kind geplaatst wordt en die de ontwikkeling van het kind volgt en registreert. De mentor houdt hierover nauw contact met de ouder en voert de jaarlijkse oudergesprekken.

Tijdens het intakegesprek maken de mentor en de ouder kennis met elkaar. In het ouderportaal delen we met ouders wie de mentor van het kind is. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouder (en is in de BSO ook het eerste aanspreekpunt voor het kind).

Registreren kindvolgsysteem

Pedagogisch medewerkers zijn altijd gespist op de veiligheid en het welbevinden van kinderen. Ze observeren voortdurend de omgeving en de reactie van de kinderen daarop. Door regelmatig vast te leggen wat zij zien, hebben onze pedagogisch medewerkers ieder kind in beeld. Deze informatie wordt geregistreerd in een kindvolgsysteem. De dagelijkse observatiegegevens worden vastgelegd in een kinderdagboek en de pedagogisch medewerker deelt deze informatie tussentijds met de ouders tijdens haalmomenten. Daarnaast vinden er jaarlijkse oudergesprekken plaats.

De doorgaande lijn naar het basisonderwijs en buitenschoolse opvang

De ontwikkeling van kinderen hoort een doorgaande lijn te zijn. Jonge kinderen moeten zich breed en in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen, maar kinderen willen ook groot zijn. Daarom is de voorbereiding op de basisschool één van onze doelen.

Als kinderen van de dagopvang en het peuterprogramma de leeftijd van 4 jaar hebben bereikt, sturen wij na goedkeuring van de ouder het laatste rapport uit het kindvolgsysteem naar de betreffende leerkracht van het kind en naar de ouder. De leerkracht is dan vooraf geïnformeerd over de ontwikkeling van het kind.

Als een kind naar de buitenschoolse opvang gaat is er ook altijd een overdracht.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

Omdat veel van onze locaties gevestigd zijn in een brede school of multifunctionele accommodatie (mfa) hebben we regelmatig contact met de leerkrachten. Dit kan gaan over gezamenlijke activiteiten voor de peuters van de dagopvang en kinderen uit groep 1 of over bijzonderheden over een kind dat op de bso zit.

Zorgstructuur

Kinderen met extra ondersteuningsbehoefte

Wanneer een pedagogisch medewerker en/of ouders zich zorgen maken of een achterstand dan wel voorsprong signaleren in de ontwikkeling van het kind, wordt er door de pedagogisch medewerker gedetailleerder geobserveerd. Bij het in beeld brengen van de hulpvraag staat de cirkel van basisontwikkeling centraal en de ontwikkel lijnen van KIIJK! centraal. Er wordt een plan van aanpak gemaakt samen met de ouders. We kijken samen hoe we het kind kunnen stimuleren of extra uitdaging kunnen bieden op het betreffende ontwikkelingsgebied. De pedagogisch medewerker stemt het activiteiten aanbod op de groep af op het ontwikkelingsdoel van het kind of een kleine groep kinderen. Er worden activiteiten gekozen en ingezet die gericht zijn op het betreffende ontwikkelingsgebied.

Tijdens de ondersteuningsperiode krijgt het kind voldoende tijd om te groeien in zijn ontwikkeling. Als na de evaluatie blijkt dat een zorgperiode niet afgesloten kan worden, gaan we opnieuw in gesprek met de ouders om verdere stappen te nemen.

Zorg

Als er zorgen zijn over de ontwikkeling of het gedrag van een kind worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door onze intern pedagogisch begeleider. Zij kijkt naar de ontwikkeling of gedrag van het kind en maakt samen met de pedagogisch medewerker een plan van aanpak. Dit plan wordt besproken met ouders en zo nodig andere zorginstanties zoals GGD of Centrum Jeugd en Gezin (CJG+) Zij kunnen advies geven en samen met ons en de ouders kijken hoe we het kind en daarmee het gezin het beste kunnen ondersteunen en begeleiden.

Als het kind de leeftijd van 3 jaar heeft bereikt nemen we contact op met de toekomstige basisschool. De leerkracht of intern begeleider van school kan dan vooraf een bezoek brengen in de groep en krijgt beeld bij de ontwikkeling en/of gedrag van het kind voordat het instroomt in groep 1. Onderwijs kan voordat een kind start samen met ouders in kaart brengen of het kind extra ondersteuning nodig heeft in de klas.

Als het kind al op de basisschool zit en het heeft extra ondersteuning nodig, dan leggen we na overleg met de ouder altijd contact met de leerkracht van school. We proberen werkwijzen zo veel mogelijk op elkaar af te stemmen zodat dit duidelijkheid geeft aan het kind en een optimaal resultaat kunnen behalen.

Risico op achterstand

Sommige kinderen hebben een verhoogd risico op een ontwikkelingsachterstand. Bijvoorbeeld als de ouders geen Nederlands spreken. De GGD heeft dit in beeld en kan in dat geval een indicatie afgeven. Dat wil zeggen dat peuters vanaf 2/2,5 jaar (afhankelijk van welke gemeente) in aanmerking komen voor ons peuterprogramma. Het kind komt dan zestien uur in de week, verdeeld over vier dagdelen. Zo kunnen we de ontwikkeling van deze betreffende kinderen extra stimuleren.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

Binnen onze bestaande groepen bieden wij in overleg ook opvang aan kinderen met een beperking. Bijvoorbeeld een kind met een ziekte die extra zorg nodig heeft, een kind met een handicap of met sociaal-emotionele problemen. Het is het recht van elk kind, ongeacht welke ondersteuning het behoeft, om zich te ontplooiën en ontwikkelen binnen onze opvang.

5.1 Interactievaardigheden met kinderen

Door een goede basiscommunicatie scheppen onze pedagogisch medewerkers een warme positieve sfeer van wederzijdse betrokkenheid in de groep. Er ontstaan vertrouwde relaties tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen. We benaderen de kinderen altijd positief; als een kind iets niet mag buigen we dit om naar wat het wél mag. In plaats van 'niet rennen binnen' gebruiken we 'buiten mag je rennen, binnen lopen we rustig'.

De basiscommunicatie bestaat uit:

Sensitieve responsiviteit

Gevoelig zijn voor de signalen van de kinderen, deze herkennen en goed weten te interpreteren wordt sensitiviteit genoemd. Responsiviteit heeft te maken met het reageren op die signalen. Het gaat erom dat er gekeken en geluisterd wordt naar een kind en dat er een reactie gegeven wordt waaruit blijkt dat de intenties van het kind goed begrepen zijn.

Onze pedagogisch medewerkers zijn warm en hartelijk. Ze tonen belangstelling en leven mee met nieuwe ontwikkelingen van het kind, hoe klein ze ook zijn. Voorbeelden zijn het omrollen van een baby, zelf een jas aan kunnen trekken of luisteren naar een kind die de tafel van 5 heeft geleerd op school.

Respect voor autonomie

Autonomie betekent: het recht om zelf te bepalen wat iemand doet. Als er respect is voor de autonomie van het kind wil dat zeggen dat er respect is voor wie het kind is, voor de eigenheid van het kind en voor wat het kind wil. Door een kind het gevoel te geven dat het mag zijn wie het is en dat het er toe doet wat hij wil, krijgt een kind het gevoel dat iemand vertrouwen heeft in hem of haar. Dit draagt bij aan het vertrouwen dat het kind in zichzelf heeft waardoor het verdere stappen durft te zetten. Waar het steeds om gaat, is dat kinderen ervaren dat ze zelf iets kunnen.

Onze pedagogisch medewerkers sluiten aan bij de behoeften, voorkeuren en het temperament van kinderen. Als alle kinderen van de bso buiten willen spelen op twee kinderen na krijgen zij de mogelijkheid iets anders te kiezen.

Structureren en leidinggeven

Door structuur te bieden aan kinderen wordt er een ordening gebracht in de wereld om hen heen. Het gaat om vaste volgordes in bepaalde handelingen en gebeurtenissen waardoor herkenbare patronen ontstaan. Bij structuur bieden gaat het ook om kaders aangeven waarbinnen de kinderen ruimte krijgen om zelf hun gang te gaan of te bewegen. Leidinggeven houdt in dat er op een effectieve en positieve manier richting wordt gegeven aan gedrag van kinderen op momenten dat ze niet in staat zijn om zelf hun gedrag te bepalen.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

Onze pedagogisch medewerkers brengen dagelijks structuur aan in de directe omgeving van de kinderen. Iedere groep heeft een dagritme en groepsregels die met kinderen worden besproken. Het wil niet zeggen dat dit dagritme elke dag hetzelfde is, kinderen mogen hierin zelf keuzes maken.

Praten en uitleggen

Jonge kinderen gebruiken weinig of eenvoudige taal. Maar ze beschikken over een rijk scala aan non verbale middelen. Kinderen communiceren met gebaren, gezichtsuitdrukkingen en geluid. Door communicatie met taal leren de kinderen de wereld beter begrijpen. Daarnaast is het erg belangrijk actief te luisteren naar de kinderen.

Onze pedagogisch medewerkers verwoorden de hele dag wat er feitelijk gebeurt: "Kijk mama gaat weg, ze gaat naar haar werk." De taal en wat het kind ziet ondersteunen elkaar. Daarnaast luisteren we actief naar kinderen, laten hen uitpraten en geven kinderen de gelegenheid te onderzoeken wat ze van iets vinden - in plaats van ons eigen gevoel benoemen.

Ontwikkeling stimuleren

Kinderen hebben een intrinsieke drijfveer om te leren. Dat komt omdat kinderen nieuwsgierig zijn en de wereld willen ontdekken en onderzoeken. Leren en plezier gaan dan samen.

Onze pedagogisch medewerkers kijken dagelijks naar het kind en waar het op dat moment behoefte aan heeft en passen de activiteiten hierop aan. -

Begeleiden van onderlinge interacties

De belangrijkste reden waarom kinderen graag naar de kinderopvang gaan, zijn de andere kinderen om mee te spelen. Onze pedagogisch medewerkers helpen de kinderen om zich veilig bij elkaar te voelen en om positieve relaties op te bouwen. Natuurlijk zijn er wel eens conflictsituaties tussen kinderen. Het is belangrijk dat ze die zelf leren oplossen. Kinderen leren door middel van conflicten welke regels er zijn en hoe ze rekening met elkaar moeten houden.

Onze pedagogisch medewerkers stimuleren vriendschap tussen de kinderen en plezier in samen spelen. Tijdens conflicten zijn we vaak ter ondersteuning, we zorgen ervoor dat de kinderen zelf een oplossing vinden. Als dit niet lukt, geven we aanwijzingen voor een oplossing.

5.2 Intakeprocedure en eerste fase

Voelt het vertrouwd? Zijn de pedagogisch medewerkers lief voor mijn kind? Voel ik mezelf op mijn gemak? Voor ouders zijn dit de meest basale criteria om de kwaliteit van een kinderopvang te bepalen. Het is van belang dat kinderen zich snel vertrouwd voelen in een groep.

Kinderdagverblijf en Peuterprogramma

Na een rondleiding en aanmelding bij de kinderopvang volgt een kennismakingsgesprek. De pedagogisch medewerker informeert de ouders over de gang van zaken binnen onze opvang en de ouders informeren onze pedagogisch medewerker over de opvoeding thuis. Er wordt besproken hoe de omgang en regels thuis zijn en hoe de ontwikkeling verloopt. Twee maanden na de start evalueren we de wenperiode samen met ouders.

Tijdens het wenproces bouwen de pedagogisch medewerkers met ieder kind een persoonlijke relatie op waarin de basis wordt gelegd voor een gevoel van vertrouwen en veiligheid. Het kind krijgt een vaste stamgroep met vaste pedagogisch medewerkers. Ieder kind reageert anders op het wennen in een groep. Het ene kind bekijkt alles van een afstandje of zit het liefst even op schoot bij

2.1 Pedagogisch beleidsplan

de pedagogisch medewerker, terwijl een ander kind zich meteen tussen de kinderen mengt. De pedagogisch medewerkers ondersteunen bij de onderlinge communicatie tussen de kinderen en helpen kinderen zich op hun gemak te voelen. Als het kind naar een andere groep gaat, maakt het daar opnieuw een wenproces door. We bereiden het kind hier op voor door te gaan oefenen op de andere groep en hierover te praten met het kind, tijdens een kringgesprek en met de ouders.

Buitenschoolse opvang

Na een rondleiding en aanmelding bij de kinderopvang volgt een kennismakingsgesprek. De pedagogisch medewerker informeert de ouders over de gang van zaken binnen onze opvang en vraagt naar informatie over de (toekomstige) klas. Ook bij de buitenschoolse opvang mag het kind een middag komen oefenen. Dit gaat soms samen met de oefendagen op school. Twee maanden na de start evalueren we de wenperiode samen met ouders.

Tijdens het wenproces bouwen de pedagogisch medewerkers met ieder kind een persoonlijke relatie op waarin de basis wordt gelegd voor een gevoel van vertrouwen en veiligheid. Het kind krijgt een vaste basisgroep met vaste pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers ondersteunen bij de onderlinge communicatie tussen de kinderen en helpen kinderen zich op hun gemak te voelen. Als het kind ook voor het eerst naar school gaat is dit vaak een spannende periode er is daarom zo nodig een overdracht van leerkracht naar pedagogisch medewerker zodat de ouder 's avonds geïnformeerd kan worden over de dag op school.

Dagritme

Een goed dagritme en groepssamenstelling komen tegemoet aan de basisbehoeften van de kinderen. Beide zijn belangrijke voorwaarden voor veiligheid, welzijn en leren van de kinderen. Onze pedagogisch medewerkers zorgen voor gezelligheid en gezamenlijkheid en voor een dagritme dat regelmaat biedt. Een vertrouwd dagritme geeft houvast aan kinderen en aan pedagogisch medewerkers.

Het dagritme is duidelijk en overzichtelijk voor kinderen, ouders en pedagogisch medewerkers. Binnen de kinderopvang zijn dagritmekaarten aanwezig wat een kind houvast geeft over het verloop van de dag. Dagelijks komen vaste onderdelen van het dagprogramma terug, zoals brengen van kinderen, kring, spelen, lunch, slapen, ophalen etc. De kinderen hebben geen besef van tijd, maar ze weten wel dat ze bijvoorbeeld 's morgens na het kringmoment fruit gaan eten.

Bij de buitenschoolse opvang werken we ook volgens een vast dagritme en hebben vaste momenten waarop we activiteiten en eet- en drinkmomenten aanbieden, dit geeft structuur aan kinderen.

Groepssamenstelling

Continuïteit in de relatie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen.

Voor het opbouwen van een vertrouwensrelatie is tijd nodig. Wettelijke regels zorgen ervoor dat ieder kind per week maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers heeft. (vanaf 1-1-2018 bij 0-jarige maximaal 2 medewerkers). Per opvang dag is minimaal één van deze drie pedagogisch medewerkers werkzaam op de groep. Bij vakantie of ziekte van een pedagogisch medewerker, streven we ernaar om zoveel mogelijk dezelfde invalkracht op een groep in te zetten.

Stamgroepen en opendeurenbeleid

Een kind maakt gedurende de week gebruik van maximaal twee stamgroepen. Activiteiten in het kader van opendeurenbeleid mogen buiten deze ruimtes plaatsvinden. Kinderen kunnen profiteren van een groot aanbod aan interessante speelmogelijkheden als ze gebruik kunnen maken van verschillende speelruimtes en mee kunnen doen aan een breed aanbod van activiteiten. Dit noemen

2.1 Pedagogisch beleidsplan

we opendeurenbeleid. De maximale omvang van de stamgroep wordt dan tijdelijk losgelaten. De BKR* is kloppend op locatie niveau.

** BKR betekent beroepskracht-kindratio, deze moet altijd kloppend zijn.*

Vierogenprincipe

Kinderdagverblijven zijn wettelijk verplicht het vierogenprincipe te hanteren. Dit houdt in dat te allen tijde een volwassene mee moet kunnen kijken of luisteren met een beroepskracht tijdens de opvang. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep werken zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of luisteren. Tijdens de breng- en haalmomenten kan het zijn dat groepen gezamenlijk opstarten of afsluiten, waardoor er meerdere pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. Veel van onze locaties bevinden zich binnen een brede school of mfa (multifunctionele accommodatie) waar vaak bezoekers het gebouw binnenlopen dan wel zicht hebben op de ruimtes.

Indien de situatie zich voordoet dat er op een vestiging maar één medewerker op een groep werkzaam is, zetten we waar mogelijk een stagiaire in. Ook worden deze locaties bezocht door onder andere stafmedewerkers, teamcoaches en de stagecoördinator. In de locatiegebonden bijlage staat beschreven hoe het vierogenprincipe op de betreffende locatie is geregeld.

Regeling opvangtegoed

Het kan zijn dat ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen welke buiten de vaste contracturen valt. Via het ouderportaal kunnen dagen aan- en afgemeld worden. Een extra dag(deel) wordt alleen goedgekeurd indien de maximale stamgroeps grootte evenals het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd kan worden. Deze (incidentele) opvang vindt in principe plaats binnen de eigen stamgroep van het kind. Wanneer de groeps grootte het niet toelaat om het kind een extra dagdeel te plaatsen of een ruilaanvraag toe te kennen kan in overleg met ouders besloten worden het kind voor die dag/dagdeel in een andere groep te plaatsen. Zodra er plaats is in de oorspronkelijke stamgroep wordt het kind automatisch overgeplaatst.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

6. Samenwerkingspartners

Ouders

Werken in de kinderopvang is samenwerken met ouders. Ouders vertrouwen het aller dierbaarste, hun kind, aan ons toe. Goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en pedagogisch medewerkers vormen de basis van goede samenwerking. Samen proberen we de opvoeding en het eet- en slaapritme zo goed mogelijk af te stemmen op de thuissituatie.

Dagelijkse overdracht

Dagelijks is er ruimte voor overleg tijdens een breng- haalmoment. Dit is een goed moment om vragen te stellen of informatie te delen over de ontwikkeling van het kind. De ouder is in de gelegenheid te vertellen over ervaringen vanuit thuis en de pedagogisch medewerker vertelt over de ervaringen bij de dagopvang of buitenschoolse opvang. Daarnaast maken we voor de dagopvang gebruik van een DAG!boek. Hierin kunnen ouders bijzonderheden vanuit thuis noteren, de pedagogisch medewerker schrijft een stukje over de ontwikkelingen en belevenissen van het kind tijdens een opvang dag.

In het ouderportaal worden foto's van kinderen geplaatst. Op deze manier krijgen de ouders een goed beeld van de activiteiten bij de kinderopvang en kunnen hierover thuis in gesprek met de kinderen.

Oudergesprekken

Zoals in hoofdstuk 5 staat beschreven, vindt er twee maanden na plaatsing een tweemaandenevaluatie plaats. Tijdens dit gesprek evalueren we de eerste periode. We willen graag weten hoe deze periode is gegaan en of er misschien nog onduidelijkheden zijn. Ook vertellen wij hoe het kind de wenfase heeft doorlopen. Daarna volgen de jaarlijkse gesprekken waar het kindvolgsysteem met ouders wordt besproken. De pedagogisch medewerker vertelt hoe we de ontwikkeling van het kind volgen en registreren. Mocht het nodig zijn is er altijd de mogelijkheid om een extra oudergesprek in te plannen.

Oudercommissie

Naast de samenwerking tussen pedagogisch medewerkers en ouders werken we binnen onze organisatie ook met een oudercommissie. De oudercommissie stelt zich ten doel namens de ouders te participeren in het beleid van onze kinderopvang. De ouders in de commissie hebben bij verschillende zaken adviesrechten, op deze wijze kan de kwaliteit van de opvang gewaarborgd en verbeterd worden. In de Wet kinderopvang is geregeld dat we per locatie een oudercommissie hebben; dit noemen we de lokale oudercommissie (LOC) Daarnaast kennen we een centrale Oudercommissie (COC) De centrale oudercommissie heeft van elke LOC een afgevaardigde.

Partners

Onderwijs

Wij onderstrepen het belang van een doorgaande lijn voor alle kinderen. Hiermee bedoelen we dat er nauw contact is tussen opvang en onderwijs over het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen voor zowel de dagopvang als buitenschoolse opvang. Omdat we in brede scholen en mfa's gevestigd zijn is deze samenwerking vanzelfsprekend.

Zorg

Naast de doorgaande lijn met onderwijs hebben we ook veelvuldig contact met zorgpartners uit alle gemeenten. Dit zijn bijvoorbeeld het consultatiebureau, Centrum voor Jeugd en Gezin en de GGD.

2.1 Pedagogisch beleidsplan

Als er zorgen zijn rondom een kind kan het zijn dat er een zorginstantie betrokken wordt. Zij kunnen ons en de ouder adviseren en ook iets betekenen in de thuissituatie mocht dit nodig zijn.

Bibliotheek

Wij vinden (voor)lezen voor kinderen van alle leeftijden heel belangrijk en zijn daarom een samenwerking aangegaan met Bibliotheek De Kempen. Naast het lenen van boeken hebben wij ook de mogelijkheid expertise in te winnen van hen om bijvoorbeeld workshops te organiseren voor onze pedagogisch medewerkers.